

PORTRETLƏR

ПОРТРЕТЫ

PORTRAITS

UOT 78.03

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16053897>**MUSİQİ İLƏ KEÇƏN ÖMRÜN SƏHİFƏLƏRİ.
NAZİM KAZIMOV – 75****SEVİNC SEYİDOVA****Azərbaycan Milli Konservatoriyasının
nəzdində Musiqi Kollecinin şöbə müdiri,
sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru*

Sitat gətirmək üçün: Seyidova, S. Musiqi ilə keçən ömrün səhifələri. Nazim Kazimov – 75 // – Bakı: Musiqi dünyası. Beynəlxalq Elmi Musiqi Jurnalı, – 2025. Cild 27. № 1 (102), s. 98-104.

Для цитирования: Сеидова, С. Страницы жизни, проведенной с музыкой. Назим Кязимов – 75 // – Баку: Мир музыки. Международный научный журнал, – 2025. Том 27. № 1 (102), с.98-104.

For citation: Seyidova, S. Pages of a life spent with music. Nazim Kazimov – 75 // – Baku: World of Music. International Scientific Journal, – 2025. Vol.27/1 (102), pp. 98-104.

Xülasə

Məqalə Azərbaycan Milli Konservatoriyasının nəzdində Musiqi Kollecinin direktoru, respublikanın əməkdar incəsənət xadimi, professor Nazim Kazimovun anadan olmasının 75, pedaqoji - elmi fəaliyyətinin 55 illik yubileyinə həsr olunur. Bütün ömrünü musiqiyə həsr edən Nazim müəllim pedaqoji fəaliyyətinin hər bir mərhələsində musiqi təhsili sisteminin təkmilləşdirilməsi, tədrisin keyfiyyətinin yüksəlməsi naminə əzmlə çalışmış, peşəkar musiqiçi kadrların hazırlanmasında müstəsna rol oynamışdır.

Açar sözlər: Nazim Kazimov, Musiqi kolleci, pedaqoq, musiqi təhsili.

* ©Sevinc Seyidova, 2025

Təhsil cəmiyyətin inkişafının təməl daşıdır. Həyatımızın bütün sahələrində - elm, mədəniyyət, iqtisadiyyatda əldə olunmuş uğurların əsasında keyfiyyətli təhsil dayanır. Yaradıcı fəaliyyətinin bütün sahələrində dahiyənə musiqi zəkası, iti zehni ilə dahi Üzeyir Hacıbəyli Azərbaycanda musiqi təhsil sisteminin bünövrəsini qoymuş və onun daha da təkmilləşməsi üçün geniş layihələrə imza atmışdır. 1916-cı ildə Dövlət orta ixtisas musiqi məktəbi, 1922-ci ildə Türk musiqi məktəbi, 1924-cü ildə Türk musiqi texnikumunun yaradılması və orta ixtisas musiqi təhsili müəssisəsi hüququnu qazanması məhz Üzeyir bəyin sayəsində reallaşmışdır. Musiqi aləmində bütün mövcud qanunlarla yanaşı ustad-şagird, müəllim-tələbə varisliyinin gözlənilməsi ənənə halını almışdır. Üzeyir bəyin musiqi təhsili sistemində qoyduğu ənənələr bu gün də onun yetirmələri tərəfindən davam etdirilir. Çağdaş Azərbaycan musiqisi özünü 140 illiyini qeyd etməyə hazırlaşdığımız dahi Üzeyir bəyin varisi sayır.

1953-cü ildən Asəf Zeynallının adını daşıyan musiqi məktəbinə müxtəlif dövrlərdə mədəniyyətimizin görkəmli nümayəndələri - Süleyman Ələsgərov, Əşrəf Abbasov, Müdhət Əhmədov, Azər Abdullayev, Vasif Adıgözəlov, Bayandur Mehdiyev, Əvəz Rəhmətov rəhbərlik etmişlər. 2001-ci ildən bu tədris ocağına əməkdar incəsənət xadimi, professor Nazim Kazımov rəhbərlik edir. Maraqlıdır ki, Nazim Kazımovun müəllimləri olmuş Səid Rüstəmov, Süleyman

Ələsgərov da məhz Üzeyir Hacıbəylidən dərs almışlar. Digər tərəfdən Nazim müəllim 1966/1970 - ci illərdə mötəbər musiqi təhsili ocaqlarından sayılan Asəf Zeynallı adına Azərbaycan Dövlət Musiqi Texnikumunun xalq çalğı alətləri şöbəsinin tar sinfində təhsil almışdır.

Məzunu olduğu tədris müəsisəsində direktor vəzifəsinə gedən mərhələdə ilk başlanğıcdan bu günə qədər keçdiyi yol – Əli Bayramlı şəhər musiqi məktəbi, Bakı şəhəri 15saylı, 25 saylı musiqi məktəblərində müəllim, tədris hissə müdiri, direktor, Təhsil Nazirliyində inspektor, aparıcı mütəxəssis, rəis müavini, Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri kimi iş fəaliyyəti – Nazim Kazımovun təhsil sektorunda böyük təcrübəsindən irəli gəlir. İnsan öz potensialını dərk edib cəmiyyətdə layiqli yerini tutduqda, o, daha faydalı və məhsuldar işlər görür. Öz sahəsində uğur qazanan və bacarıqlarını düzgün istiqamətə yönəldən insan həm özünü, həm də ətrafını inkişaf etdirir, öz məqsəd və ideallarının böyüklüyü ilə təkmilləşir. Nazim müəllimin potensial enerjisi, mühitə uyğunlaşması nəticəsində formalaşan xarakteri, illər boyu topladığı həyat təcrübəsi, iş təcrübəsi, pedaqoji bacarığı onu layiq olduğu vəzifəyə yüksəltmişdir. Yaşadığı dövrün real imkanlarını mənimsəyib zamanın nəbzini tutmağı bacaran insan kimi o, ilk gündən bu vəzifənin böyük bir ictimai məsuliyyət daşdığını bilərək fəaliyyətini musiqi təhsilinin inkişafına, istedadlı gənc musiqiçi kadrların hazırlanmasına yönəltmişdir.

Nazim müəllimin həyat yoluna nəzər salsaq, onun uşaqlıqdan incəsənətə – musiqiyə və ədəbiyyata böyük maraq göstərdiyinin şahidi olarıq. Naxçıvan şəhər musiqi məktəbinin tar sinfini, orta ümumtəhsil məktəbini əla qiymətlərlə bitirən bu gənc 8 illik təhsil bazasında Asəf Zeynallı adına Azərbaycan Dövlət Musiqi Texnikumuna “Tar” ixtisası üzrə daxil olur. Bu tədris ocağında əyani şöbədə təhsilin birinci ilini uğurla başa vurduqdan sonra Bakı Dövlət Universitetinin “Filologiya” fakültəsinə qiyabi şöbəyə daxil olur. Ədəbiyyatşünaslıq, dilçilik elminin tarixi, fəlsəfi-estetik mahiyyəti, ədəbi formaların tarixi-inkişaf prosesi haqqında lazımi biliklərə yiyələnərək Nazim Kazımov universiteti bitirdiyi il Üzeyir Hacıbəyov adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasına daxil olur. “Xalq çalğı alətləri” fakültəsində müəllimləri – xalq artistləri, Dövlət mükafatı laureatları, professorlar – “Tar” ixtisası üzrə Səid Rüstəmov, xalq çalğı alətlərinə dirijorluq üzrə Süleyman Ələsgərovdan dərs alır. Nazim Kazımovun ikinci ali təhsildə də öz üzərində daim işləməsi, ifaçılıq qabiliyyəti, təhsildə qazandığı uğurlar müəllimləri tərəfindən yüksək qiymətləndirilir.

“Taleyin gərdişi ilə tələbəm olan Nazim Kazımov çox qabiliyyətli və həssas musiqiçidir. Onun ifaçılıq və pedaqoji fəaliyyətdə böyük uğurlar qazanacağına əminəm”. Görkəmli bəstəkarımız, professor Səid Rüstəmovun illər öncə dediyi bu sözlər Nazim müəllimin həyat yolunda bir işıq qaynağı olaraq onun musiqi dairəsində görə biləcəyi işlərə bir təkan olmuşdur. Bu sözlər, həm də bir müəllimin vəzifəsinin nə qədər əhəmiyyətli olduğunu və onun təhsil,

mədəniyyət və sosial fəaliyyətlər üzərində necə bir təsir gücünə malik olduğunu göstərir. Zaman keçdikcə Nazim Kazımovun həm ifaçılıq, həm də pedaqoji sahədəki nailiyyətləri onun istedadını və zəhmətsevərliyini daha da parlaq şəkildə nümayiş etdirib. Səid Rüstəmovun öncədən verdiyi proqnoz yalnız bir tərif deyil, həm də onun musiqi sferasında qoyacağı dərin izlərin əksidir.

Əli Bayramlı şəhər musiqi məktəbində istər sırası müəllim, istərsə də rəhbər vəzifədə işlədiyi 16 il ərzində Nazim Kazımov şagirdlərin musiqi təhsili ilə yanaşı şəhərin mədəni həyatında fəal iştirak edir. Milli musiqi ənənələrinə sadıq qalaraq bu ənənələrin müasir dövrə uyğunlaşdırılması, muğam dünyasının zəngin nümunələri və onların musiqi tədrisində düzgün istifadə olunması məsələlərinə diqqət yetirən Nazim Kazımov “Ümumtəhsil məktəblərində şagirdlərin musiqi qabiliyyətlərinin inkişafında muğam nümunələrindən istifadə üzrə işin sistemi” mövzusunda namizədlik dissertasiyasını tamamlayaraq müvəffəqiyyətlə müdafiə etmişdir. Bunda sonra da Nazim müəllim elmi fəaliyyətini davam etdirərək yazdığı elmi- metodiki məqalələr, proqramlar - “Tar, kamança, qanun ixtisası üzrə pedaqoji təcrübə proqramı”, “Ümumtəhsil məktəblərində muğamların tədrisi məsələləri”, dərsliklər - “Tar ilə fortepiano üçün pyeslər məcmuəsi”, həmmüəllifi olduğu “Musiqi” dərslikləri, Səid Rüstəmov, Asəf Zeynallı, Adil Gəray Məmmədbəyli haqqında monoqrafıyalar, Musiqi Kollecinin 110 illiyinə həsr etdiyi kitab həm Bakı Musiqi Akademiyasının, Milli Konservatoriyanın, həm də orta ixtisas musiqi məktəblərinin şagirdləri üçün dəyərli vəsaitlər kimi qiymətləndirilir.

Nazim müəllim pedaqoji fəaliyyətinin hər bir mərhələsində musiqi təhsili sisteminin təkmilləşdirilməsi naminə əzmlə çalışmış, tədrisin keyfiyyətinin yüksəlməsinə çalışmışdır. 1981/1984-cü illərdə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında müəllim, 1993-1998-ci illərdə baş müəllim, 1998-2006-cı illərdə dosent kimi fəaliyyət göstərir. 2008-ci ildə Azərbaycan Respublikası Ali Attestasiya Komissiyasının qərarı ilə Nazim Kazımova Milli Konservatoriyasının xalq çalğı alətləri kafedrasında professor elmi adı verilir. 2001-ci ildə Nazim müəllim Azərbaycan Milli Konservatoriyasının nəzdində Musiqi kollecinə rəhbərlik edir.

Musiqi Kollecinin direktoru kimi Nazim Kazımov idarəetmədə Ulu öndər Heydər Əliyev və onun layiqli davamçısı İlham Əliyevin siyasətini dəstəkləyir, dövlət başçısının Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyasının qoyduğu vəzifələri tam məsuliyyəti ilə yerinə yetirir. Nazim müəllim Dövlət Strategiyasının əsas istiqamətlərindən biri olan təhsildə nəticələrə görə cavabdeh, şəffaf və səmərəli idarəetmə mexanizminin yaradılmasına çalışaraq gənc nəslin, istedadlı gənclərin bilikli, vətənpərvər və yüksək ixtisaslı kadrlar kimi yetişməsinə nail olmuşdur. Onun uğur yolu zəhmət, bilik və təcrübənin vəhdətindən yaranmışdır.

Güclü təhsil sistemi savadlı, yaradıcı və innovativ düşüncəyə malik fərdlər yetişdirir. Nazim müəllimin rəhbərliyi altında Musiqi Kolleci daha böyük uğurlara imza atmış, tələbələr

üçün yaradılan imkanlar genişlənmiş və tədrisin keyfiyyəti yüksəlmişdir. Məqsədyönlü fəaliyyəti, musiqi sahəsində dərin biliyi və təcrübəsi ilə Nazim müəllim əsası Üzeyir Hacıbəyli tərəfindən qoyulmuş, dahi bəstəkarlar, tanınmış ifaçılar, xanəndələr yetişdirən bu tədris ocağının ölkənin ən nüfuzlu orta ixtisas musiqi təhsili müəssisəsinə çevrilməsinə nail olmuşdur. Nazim Kazımovun insanlarla ünsiyyət qurmaq məharəti onu kollektiv içində nüfuzlu bir şəxsiyyətə çevirmişdir. Kollecdə müəllimlərlə səmimi ünsiyyəti, tələbələrə doğma münasibəti onun pedaqoji məharətini, psixoloji, etik biliklərə dərin yiyələnməsini, geniş dünyagörüşünə malik olmasını göstərir. İş fəaliyyətində insanlara humanist münasibəti, demokratik düşüncələri, əzmkarlığı, peşə fədakarlığı, incə yumoru, düzgün davranış və hərəkətləri ilə Nazim müəllim kollektivin sevgisini, hörmətini qazanmışdır.

Nazim Kazımovun rəhbərlik etdiyi tədris müəssisəsində gənclər mükəmməl musiqi təhsili almaqla yanaşı yüksək mənəviyyətə malik vətənpərvər, dövlətinə, millətinə, ənənələrinə, xalqına sadıq olan vətəndaş kimi yetişir. 44 günlük Vətən müharibəsində torpaqlarımızın erməni işğalından azad olunması uğrunda gedən döyüşlərdə hər bir azərbaycanlı kimi Musiqi kollecinin müəllim və tələbələri də sevimli alətlərini yerə qoyub, silaha sarıldılar. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün, tarixi ədalətin bərqərar olması uğrunda gedən müharibədə qazanılan Zəfər qələbəsində kollecimizin də payı oldu. 2 müəllim və 21 tələbənin çiyin-çiyinə vurduğu haqq döyüşlərində 5 tələbəmiz şəhidlik zirvəsinə yüksəldi. Bu fakt kollec rəhbərliyinin, şəxsən Nazim müəllimin rəhbərliyi altında müəllimlərimizin musiqi tədrisi ilə bərabər verdiyi həyat dərsləri nəticəsində Vətən torpağı, ümummillî dəyərlərimiz üçün canından keçməyə hazır olan vətəndaşlar yetişdirdiklərinin, dövlət başçımızın “dəmir yumruğu” altında sıx birliyinin real göstəricisidir.

Şəxsiyyətə xas olan nüfuzu, hörməti insan haradasa qətrə-qətrə qazanır. Nazim Kazımov bir Azərbaycan ziyalısi olaraq alicənablığı, yüksək mədəniyyəti, sadəliyi, insanpərvərliyi, səmimiyyəti, xeyirxahlığı ilə daxili dəyərləri yüksək olan bir fərddir. Nazim müəllimin bütün fəaliyyəti, həm şəxsi, həm də ictimai həyatı onun sadəliklə, lakin yüksək mənəvi dəyərlərlə yaşadığını göstərir. Оһуһ həyat fəlsəfəsi, hər bir insanın öz təbii və daxili keyfiyyətlərini qoruya biləcəyi və inkişaf etdirə biləcəyi prinsipə əsaslanır.

Nazim Kazımovun musiqi təhsili sistemində əmək fəaliyyəti Dövlətimiz tərəfindən qiymətləndirilmişdir. Ölkəmizdə təhsilinin, mədəniyyətinin inkişafına böyük diqqət və qayğı göstərən Prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının sərəncamı ilə 2006-cı ildə Nazim müəllimə “Əməkdar incəsənət xadimi” fəxri adı verilmiş, 2020-ci ildə isə o, II dərəcəli “Əmək” ordeni ilə təltif olunmuşdur. Dövrün, zamanın nəbzini tutmağı bacararaq ali insani keyfiyyətləri ilə böyük nüfuz sahibi olan Nazim Kazımovu pedaqoji fəaliyyətinin 55 illiyi və anadan olmasının 75 illiyi

münasibətilə kollektivimiz adından təbrik edir, ona uzun, sağlam və daha böyük uğurlar arzulayırıq!

Ədəbiyyat

1. Kazımov, N. Musiqi Kolleci – 110. Bakı: Nurlan: – 2008.– 80s.
2. Xəlilov, V. Sadiqlik nümunəsi. Bakı: Nərgiz: 2015. – 112 s.

СТРАНИЦЫ ЖИЗНИ, ПРОВЕДЕННОЙ С МУЗЫКОЙ НАЗИМ КЯЗИМОВ – 75

СЕВИНДЖ СЕИДОВА

*Заведующая кафедрой Музыкального колледжа
при Азербайджанской Национальной Консерватории,
Доктор философии в области искусствоведения*

Резюме

Статья посвящена 75-летию со дня рождения и 55-летию педагогической и научной деятельности директора Музыкального колледжа при Азербайджанской национальной консерватории, заслуженного деятеля искусств республики, профессора Назима Кязимова. Назим, посвятивший всю свою жизнь музыке, на каждом этапе своей педагогической деятельности усердно работал над совершенствованием системы музыкального образования и повышением качества преподавания, сыграл исключительную роль в подготовке профессиональных музыкантов.

Ключевые слова: Назим Казимов, музыкальный колледж, преподаватель, музыкальное образование

PAGES OF A LIFE SPENT WITH MUSIC NAZIM KAZIMOV – 75

SEVINC SEYIDOVA

*Head of Department, College of Music under
the Azerbaijan National Conservatory,
PhD in Art History*

Abstract

The article is dedicated to the 75th anniversary of the birth and 55th anniversary of his pedagogical and scientific activity of Professor Nazim Kazimov, Director of the Music College under the Azerbaijan National Conservatory, Honored Artist of the Republic. Nazim, who devoted his entire life to music, worked tirelessly at every stage of his pedagogical activity to improve the music education system and raise the quality of teaching, and played an exceptional role in training professional musicians.

Key words: Nazim Kazimov, Music College, teacher, music education.

Məqalənin redaksiyaya daxilolma tarixi: 15.02.2025

Qəbulolunma tarixi: 26.02.2025